

in continentis in ignem precipitauit et
perire iusto dei iudicio agente ut qui
multos Christi martyres igne intereme-
rat ipse ad ignem eternum igne ossum
propterea descendere. Hoc videtes san-
cti nocte proxima dominum preca-
banus ut eos a certamie eruptos ad
se venire iuberet plicius. Quibus ea
dem nocte reuelatus est quod illucescere
die premij sui mercedem essent rece-
pturi. Et sic factum est. Maximianus
ergo auditus Rictiouari morte eos
decollari precepit decimo Kalendas
nouembbris. corp a vero eorum a carnibus
ficiibus bestiis et aibus deuoranda sunt exposita. sed Christo custodien-
te manserunt intacta. Post hoc an-
gelus domini seni cuiusdam apparuit et ut
eos colligeret et in domo sua sepe-
liret precepit. Qui senex assumpta
germana sua verula que erat eius
cellule cohabitatrix ad locum proprie-
tatis decollati iacebat. Et quod proflu-
uius erat. ad cellulam pauperum nau-
gio facilime duci poterat. Sed nec
nauis in promptu erat nec nauigandi
ingenium. nec virum contra flumis
imperium pauperibus et infirmis fiducia
suppetabat. Peruenientes tandem
ad locum sibi ab angelo ostensum cor-
pora Santa reppererunt a bestiis in-
tacta et nauem in amne diuinitus per-
curatam. Tunc cum fiducia tollentes
singuli corpora singulorum martirum
quasi liberi ab oneribus gradieba-
tur ita in offenso vestigio ut puta-
res eos non onera ferre habent oneri-
bus ferri. Ingressorum nauiculam ve-
lociter pergebant absque remigio et
gubernatore non viso exultantes co-

tra impetum fluminis ad cellule sue ri-
pam peruerterunt sanctos quod corpora
in tugurio suo sepelierunt. At ubi per-
secutio cessauit. honor eorum plebis
miraculis patuit et ecclesia magna
in honorem sanctorum illic postea
a fidelibus construata est.

De sancto Seuerino archiepi-
scopo Colonensi

Beatissimus Seuerinus apud bur-
degalim in vasconia et s-
agricola aratum minans
audiuimus vocem in aere ab angelis
talez. Seuerine seuerine tu eris episcopis
in colonia. At ille. Quando
hoc erit? Respondit vox desuper.
Cum virga quaz manu gestas flo-
ruerit. Et statim ipse ponens virgam
aridam in terram germinauit et flo-
ruit. Inde in episcopum electus omni
deuocioni se contulit. Tempore
namque arriane hereles lorica fidei
indutus in dei opere spectabilis fu-
it. adeo ut vuenientibus ad synodus
totius pene gallie. aliarumque pauci-
clarum christiane fidei doctoribus eu-
frata quodam agrippine Colonie
non pastore sed mercennario et ar-
riano. deposito per quatuordecim
episcopos inter quos fuit maximus
episcopus treuerensis et serua-
cius episcopus tungro. Idem se-
uerinus ut infusorum maliciam elimina-
re debuisse aptissimum acclamat. quod
etiam concilij autoritate firmatum
est. Actumque est mira dei dispersions
ut non eufrate scelestissime peruer-
titatis doctoris qui tantum nudum

rrr

homini afferuit xp̄m. sed poti⁹ ma
terni xp̄iane fidei p̄mi propagatoris
successor existeret. quatin⁹ ecclesia⁹
inter p̄cellas heretico⁹ fluctuantē
fidelit̄ et strēnue gubernaret et ea⁹
a pestifera arriano⁹ rabie purga
ret. Cōsecret⁹ igit̄ archic̄ps coloni
ens ab archic̄po treuerensi. s. maxi
mino q̄li vigilantia. in custodiaoui
lis sibi crediti desudauerit. p̄t patē
q̄ p̄ discessū suu⁹ tota pene gallia
q̄ eius finitime cede atq̄ incendō⁹
deuastabant. ita vt nec vna quidē
ciuitas nisi metens ppter oratoriū
beati stephani iniusta remāeret. In
laude hui⁹ sācti legi⁹ q̄ quodā tpe
dū gregis sibi omisi custodō⁹ inui
gilas die dominico expletis matu
nalibus officijs ex obuetudine loca
sancta orandi grā circuiret audire
meruit dulcisonā celestis milicie me
lodiā que illā afflatu sanctispiritus
docuit q̄r martin⁹ ep̄us a seculo mi
grauit. Ex qua re qđ aliud est pen
sandū nisi q̄ omnipotēs de⁹ dū mar
tinū ad celestē gloriā extulit beato
seuerino eius cōsessum et cōsorcij se
curitatē dedit. Quidā in seculo
genere nobilis et alto sanguine na
tus cū iā nupcie ei pate esset. rapt⁹
in spiritu vidit pulcrrimū iuuenez
sibi astantē qui magna ei p̄misit si
nupcias dimitteret. In cuž surrex
isset omnib⁹ dimissis clā in heremū
trāffugit ip̄o iuuene duce qui ei ap
paruerat. Tandē cū mltos annos
expleuisset orauit vt sibi dñs osten
deret cui equalis in regno celorum
futur⁹ esset aut premiū recepturus.
Qui ab angelo p̄posit⁹ est presul co

lonien⁹. seuerin⁹. Et cuž eum videre
cuperet ab angelo qui eū aī visita
uerat ad locū duc⁹ est vbi beatum
seuerinū vidit post missarū solēnia
vbi fuerat magna festiuitas conui
vio instructo delicia⁹ affluētia pre
fulgere. Quo viso tristat⁹ de p̄mij
equalitate cū ip̄e paupertate et absti
nentia. ille vero delich⁹ et diuinc⁹
afflueret. Statim desup correptus
intellexit q̄ minus ep̄s omniē illam
secularē gloriā q̄j ip̄e ligneū vascu
luz qđ sibi de cunctis opib⁹ suis re
fluauerat diligenter. In grās deo
agens pmissū sibi premiū cū seue
rino famulo dei flagitās ad solitu
dinē redi⁹. Cū iam vir dei seniūz
monet p visionē vt burdegalense
opidum et partes aquitanie vnde
et oriund⁹ fuit visitare non dubitet
quatin⁹ cū suo cōpare beato seuerio
requiescat. Et relatū est sācto amā
do eiusdem vrbis ep̄iscopo illū ad
uenire. Unde et ip̄e famulo dei cuž
magna multitudine cleri et popu
li obuiavit. Ibi beatus seuerinus
sibi occurentes quos nunq̄ ante
vidēat proprijs nominibus saluta
uit. Tandem cōuocatis fratribus
mortem suaz p̄dicentem atq̄ post
hoc a seculo migrantem beatus a
mandus ip̄m in cripta maioris ec
clesie honorifice sepeliuit. Ad cuius
sepulchrū deus multa miracula
operatur. E quibus vnum in signe
explicabo q̄ iōd ideo famosius pre
dicatur cunctis quia cōmuniſ erat
causa salutis. Nam quodam tem
pore cum ad annuale festiuitatis
eius gaudium plebs prouincie reli

gionis amore cōflueret inopinata
gothoꝝ rabies cū exēitu rabioso
supuenit. Cūqꝝ se multitudo que cō
uenerat inerimem & resistendi inopē
cerneret. ad eius auxiliū v̄fugit cu
ius gloria solēnitas inuitauit. nec
mora. dies iuine priuā. stat hostis
in tentor̄s p̄territ. tandem ei videt
ꝝ multitudo armatoꝝ eū insequa
tur. Inde relido apparatu castro
rum et solamine equoꝝ ita descen
dunt p̄territi gaudentes sua p̄dere
qui venerant aliena rapere. Hisqꝝ
qs predari venerant cū omnibꝝ su
is preda fiūt. Quodā tpe burde
galis tanta erat aquaꝝ inundātia
vt diluīū credi potuisset p̄ qđ ho
mines delerent. Vox cū clerꝝ et po
pulus ad sepulcrꝝ sancti v̄fugerent
dūino nutu vis ymbriū restringit
et mane facto sol clare diffundit et
subita serenitate recepta gaudio in
menso tota p̄uincia replete. Post il
lam inundātiā omnis p̄uincia sic
citate occupat. ita vt terra fructuz
daē negaret. Itę oēs ad sepulcrū
sancti v̄fugiant eius auxiliū implo
rantes. Circa mediuz noctis cadit
pluuiia de celo et herbaꝝ defectus
humore reficitur et ariditatis steri
litas in pristinū viroꝝ mutat. Post
mortem sancti in partibꝝ colonie p̄
tres annos sterilitas non modica
fuit. videlicet vt nunqꝝ pluuiia cade
ret. Reuelatur euergislo ppter hoc
esse qz antistite suo careret. Iuves
igit burdegalim p̄gentes mediā
partē sancti viri secū deculerūt. mul
tis in via signis et p̄oignis factis
in ecclia sanctorū Cornelij et cipani

honorifice locauerūt & statim vber
tas pluuiie secuta est. Quodā tpe
dū beat⁹ seuerin⁹ adhuc viuet. aila
tus ē ei a pntibꝝ stristatis iuuenis
quidā vita p̄uat. Quorū fletibꝝ cō
paciens deum iuocādo diu flexis
genibꝝ oravit et fidēt accedens
expectātibꝝ omnibꝝ qui aderant vi
uū illū parentibꝝ restituit. Leo pa
pa a roma pfect⁹ ad imperatōrē ika
rolū deuenit ad locū in quo sancti
seuerini corp⁹ reçescit. Ibiqꝝ ecclēsi
am intrās ad comites suos ait. Lo
ci hūi defensor domi est et ideo nō
sū ausus illū p̄terire insalutatū. hic
ergo ciuib⁹ v̄suetudo inolevit vt
vna die per singulas ebdomadas
ad eius ecclēsiā veniat quatin⁹ per
totaz ebdomadā ei⁹ pati oīnio sa
lubrius fulciant. Legitur ꝝ post
mortem beatus Seuerinus apparu
it dyacono suo sancto Euergislo q
post eum fuit archiepiscopus in co
lonia. qui audiuit in transitu sancti
Martini voces angelorum cum eo
indutus pontificalibus habens nu
bem super caput eius stillantem ei
guttas igneas super caput suum.
Et cum quereret quare hoc pate
retur cum sanctus apud homines
crederet. R̄ndit. Ideo hoc patior
quia horas canicas in vita negli
genter dicebat nec debitis tempo
ribus et cum mei familiares inter
horas secularia negotia ingere /
bant eis intendebam nec horas ca
nonicas cum omnibus clericis me
is dicebam. Et cum quereret vtruz
illa pena esset magna. cecidit vna
gutta sup brachiū eius comburēs

ei carnem usq; ad ossa **Qui** cuz cui
gilaret pre vehementia doloris ait
sanctus **Noli** timere **Nuc** aut vide
bis quanta possum apud deum et
eleuans manum cum signo crucis
statim curauit eum

De sancto **Willibord**
episcopo traiectensi.

In Britania quedā mulier
nomie oronia peperit filiū.
cui sacro baptismatis fōte regene
rator imposuit a p̄ris noīe **Wlgis**
nomen **Willibordus** **Parētes** q̄p
pe hui' sancti ambo iusti et religiosi
fuerunt sicut legiē de parentib̄ san
cti Johānis baptiste et sancti nico
lai **Mater** vero in eius acceptiōe vi
dit lunā iā plenā os pueri intrantē
p eo q̄ idē puer illustraturus esset
mundū sua doctrina et sanctitate.
Statum ergo ablactatū infantuluz
tradidit cū pater suus **Ripensis** ec
clesie fratribus. religiosis studijs et
sacris litteris erudiantū vt fragili
or etas validiorib̄ molesceret disci
plinis vbi nihil vidcret nisi sancta.
Quē dina morū grā ab incunte pue
ricia et sensu pficere et morib̄ pol
lere quantū ad tales ɔgruit ānos
cessit ita vt nr̄is tpib̄ nouū samu
el nasci putares de quo dictum est.
Puer aut̄ samuel pficiebat q̄ place
bat tā deo q̄z hominib̄ **I**biq; in p
dicto monasterio multis pfuturus
puer clericat̄ accepit tōsurā et pia
pfessione monachuz se esse fecit et
inter ceteros eiusdē mō asterij ado
lescentes nutrit̄ nulli alacritate mi
nor nulli humilitatis officio secūd̄
nulli lectionis studio inferior **Sed**

sic q̄ quotidie bone indolis puer pf
ciebat vt teneros puericis annos.
morum grauitate trāscenderet **F**a
ctusq; est grandeuus sensu qui co
pusculo fuit modic̄ et fragilis **I**gi
tur in sacris eruditionib̄ et in om̄i
sobrietate et moꝝ honestate beatissi
m̄ adoleſens usq; ad vicelium
etatis sue annū pficiens. artioris
vite ardore succensus et pegrinati
onis amore est instigat̄ **E**t q̄ i hy
bernia scolasticā eruditionē vigili
se audiuit. etiā quorūdaz sanctorū
viroꝝ fama narrante incitat̄ est q̄
precipue beatissimi p̄ris q̄ episcopi
Egberti venerabilis viri ac sacer
dotis dei. quorū vterq; ob celestis
patrie amorē. domo. patria. ognia
tioneq; relictis hyberniā secessit.
Ibiq; dulcissimos supne otempla
tionis fruct̄ seculo nud̄. deo plen
solitaria quotidie hauriebat uer
sationē **H**orū beat̄ adoleſens cu
piens emulari religionē cū oueniē
tia sui et fratrū in hyberniā veloci
cursu ostendit patruq; pfatoruz se
familiaritati ciunrit q̄tin̄ ceu pru
dentissima apes ex eorū p̄pinqtate
mellifluos pietatis carperet floes
et in sui pectoris alpheario. dulcissi
mos virtutū fauos ostue **z** **I**biq;
duodeciz annis inter eximios simb
pie religionis et sacre lectionis ma
gistrōs futur̄ multorū populoruz
pdicator erudiebatur donec occur
reret in virū perfectū et in etatē ple
nitudinis xp̄i. **T**rigesimo itaq; et
tertio etatis sue anno maior egre
gio viro fidei flāma crescebat in pe
ctore ita vt parū ei videbaſib; loli